

Нові підходи щодо зниження витрат від дорожньо-транспортних подій на кінцевих станціях

Кульбашина Н.І., Харківська національна академія міського господарства

Розглядаючи проблему гарантії безпеки руху, необхідно звертати увагу на ситуації, що виникають при організації пасажирських перевезень в містах різними видами транспорту. Особливо ця проблема збільшується в умовах підпорядкування маршрутів різним власникам, що породжує «конкурентну боротьбу» між ними і як наслідок – зростання аварійності та витрат, що з цим пов'язані.

Початком роботи над цією проблемою є виявлення різного виду транспортних конфліктів, які утворюються під час роботи і взаємодії тролейбусних машин й трамвайних вагонів з автобусами на місцях звороту маршрутів.

Теорія транспортних конфліктів широко застосовується в сфері безпеки руху, оскільки транспортний конфлікт по суті є попередником дорожньо-транспортної пригоди. В сучасних умовах транспортні конфлікти стають більш складними. З цього виникає необхідність виявлення нових видів конфліктів з метою удосконалення методів їх оцінки та з подальшою розробкою заходів з підвищення безпеки руху.

Проведені натурні спостереження за транспортними конфліктами в зонах кінцевих станцій. На основі спостережень виявлено сім видів конфліктів, яким надано відповідний опис і класифікація за видами. Виявлені такі конфлікти:

- 1) транспортний конфлікт між тролейбусом, що рухається та автобусом, що стоїть на зворотному кільці у відстої;
- 2) транспортний конфлікт між тролейбусом та автобусом при одночасному русі по колу до місця висадки-посадки пасажирів;
- 3) транспортний конфлікт між тролейбусом та пасажирями, які бажають здійснити посадку на автобус;
- 4) транспортний конфлікт між автобусом та пасажирями, які бажають здійснити посадку на тролейбус;
- 5) транспортний конфлікт між тролейбусом та автобусом, при виїзді тролейбуса з кола;
- 6) транспортний конфлікт між автобусом та пасажирями, які бажають здійснити посадку-висадку на трамвай в зоні кінцевої станції;
- 7) транспортний конфлікт трамвая, що виїжджає з кола та автобусом чи іншим транспортним засобом, який перетинає трамвайний шлях.

Для зниження транспортної конфліктності на кінцевих станціях трамваю і тролейбусу пропонуються наступні заходи: рознесення зон посадкових площадок тролейбусу (трамваю) та площадок автобусу для висадки пасажирів, створюючи відокремлені павільйони та посадкові платформи; по можливості відносити на відстань від кінцевих станцій трамваю зупиночні пункти автобусу; організація рівномірного розміщення об'єктів тяжіння по периметру кінцевих станцій трамваю та тролейбусу; узгодження інтервалів прибуття рухомих одиниць різних перевізників; відміна звороту автобусів та маршрутних таксі на кінцевих станціях трамваю та тролейбусу (якщо це неможливо, відособлювати рух тролейбусу та автобусу на кінцевих станціях, використовуючи дорожню розмітку, дорожні знаки та світлофорну сигналізацію); організація пішохідних переходів (можливо в різних рівнях) в крупних пересадочних вузлах; відокремлення пішохідного руху від проїжджої частини бордюрним каменем; організація пріоритетного руху тролейбусу (трамваю) при виїзді з кола за допомогою світлофорної сигналізації; встановлення пішохідних огорожень на кінцевих станціях для зниження впливу пішоходів на конфліктність.

Таким чином, використовуючи інформацію про транспортні конфлікти та завдання, пов'язаних з їх вирішенням, можна вирішувати питання підвищення безпеки руху і зниження витрат від дорожньо-транспортних подій.

